

PUŠETŠO MORAGO YA VAT GO BAREKIŠI

Na pušetšo morago ya VAT ke eng?

Pušetšo morago ya VAT ke palo ya tšhelete ya VAT yeo e lefelwago ke SARS go morekiši, ge

- palomoka ya tšhelete ya motšhelo o lefišitšwego e feta palomoka ya motšhelo o lefetšwego ka nako e itšeng ya motšhelo, goba
- Morekiši a lefetše palo ya motšhelo ya VAT, ya go fetiša palo yeo e bego e swanetše go lefelwa go SARS.

Na dipušetšo morago tša VAT go barekiši di šoma bjang?

Morekiši o swanetše go thlakantšha sekoloto sa gagwe sa VAT, go ya ka kamano ya nako ya motšhelo, ka go ntšha motšhelo o lefišitšwego (k.g VAT yeo e lefišitšwego ka theko ya dithoto le ditirelo gape yeo e dumeletšwego bjalo ka kgogelo) kgatlhanong le motšhelo o lefetšwego (k.g. VAT yeo e lefišwago ka neelo ya dithoto le ditirelo ke morekiši). Phapano [e lefelwa go SARS](#) (se se direga ge motšhelo o lefišitšwego o feta o lefetšwego).

Ge eba morekiši o swanetše go hwetša pušetšo morago, SARS e swanetše go lefela pušetšo morago mo matšatšing a 21 a go amogela pušetšo ya VAT ya go tlatšwa botse mabapi le pušetšo morago yeo. Ge eba pušetšo ga se e lefelwe mo matšatšing a kgwebo a 21, SARS e tla swanelwa ke go lefela tswala, ka tekanyo e ngwetšwego, ya palo yeo e swanetšwego go lefelwa. Le ge go le bjalo, sebaka sa matšatši a 21 a kgwebo se ka fegwa, fao e lego gore tswala e ka se lefelwe. Mohlala, ge pušetšo e ka se tlatšwe ka botlalo goba ya se hlamatsege, mo e lego gore matšatši a 21 a kgwebo a tla fegwa go fihlele morekiši a phošollago pušetšo.

SARS e ka swarelela pušetšo morago, fao, Mohlala, morekiši a sa fago tshedimošo ya nnete ya go pank, goba a sa romela dipušetšo ka moka tša VAT, goba a sa lefelago metšhelo e mengwe yeo e laolwago ke SARS.

Na morekiši a ka ganetša goba go dira boipiletšo ge SARS e sa dumelele pušetšo morago ya VAT?

Morekiši a ka ganana goba a dira boipiletšo bja sephetho seo se tšerwego ke SARS sa go se dumelele pušetšo morago ya VAT.

Kganetšo goba Boipiletšo di ka tlhonga ka eFiling goba ka mokgwa wa elektroniki go lekala le lengwe le lengwe la SARS. Kganetšo e swanetše go tlhonga mo matšatšing a 30 a kgwebo go tloga ka tšatšikgwedi la kelo mola boipiletšo bo swanetše go tlhonga mo matšatšing a 30 go tloga ka dipoelo tša kganetšano.

Ka boipiletšo laetša ge eba o nyaka go diriša tšhepetšo ya Tlhatlolano ya Tharollo ya Kganetšano (ADR) goba go dira boipiletšo ka tšhepetšo ya go tšea kgato ya molao.

Na dikleimi tša kotsi e kgolo ya pušetšo morago ya VAT e šupetšwa bjang?

SARS e diriša entšene ya kotsi go laetša dikotsi tše di ka nyalelanago le pušetšo morago, tšeo di hlalago nyakišišopele le tekolo (oditi). Barekiši bao ba ngwadišitšwego bakeng sa e-Filing b aka diriša Papetla ya Pušetšomorago go lebelela maemo a bona a pušetšo morago.

Barekiši bao ba kgethilwego bakeng sa tiišetšo ya dikleimi tša bona tša pušetšo ba tla kgopelwa go romela ditokumente tša bona tša thekgo

Maele a Bohlokwa kudu: Ka lebaka la bomenetša bja go amana le VAT, tirišo ya tshedimošo ya go pank ya leloko la boraro e tla dumelelwa fela mo mabakeng a mabedi, la mathomo, ge morekiši e le khamphani ya naga ya ka ntle, la bobedi, ge morekiši a wela ka fase ga “sehlopha sa dikhamphani” (k.g. morekiši ke khamphani ya go thušana goba ke khamphani ya go swara). Mo mabakeng a mabedi, morekiši o tla fana ka taolo e hlokegago go tšwa go mong wa akhaonte (Mohlala, tharollo ya khamphani) le tšhireletšo ya SARS kgatlhanong le kgonagalo ya tahlegelo ya tšhelete yeo e lefelwago go akhaonte ya pank yeo e kgethilwego. Morekiši o kgopelwa go tlatša [foromo ya VAT119i](#) bakeng sa morero wo.

Na o hloka thušo?

- Lebelela [VAT 404 Guide for Vendors](#) (Kgaolo ya 12 – Kišontle le Tlišogae)
- Lebelela [Government Notice No. R. 316 'Export Regulations'](#)

- Letšetša [SARS Contact Centre](#) go 0800 00 7277
- Etela [lekala la kgauswi la SARS](#).